

Biuletyn

ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

ISSN 2083-4403

Nr 16 (324) • 17 kwietnia 2015

Homilia Księdza Arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia

**wyłoszona 12 kwietnia 2015 w w
parafii pw. św. Mikołaja w Gdyni
podczas Mszy św. transmitowanej
przez Telewizję Polonia**

Dziś Niedziela Miłosierdzia Bożego. Dzień, w którym Kościół w szczególny sposób czci Boga w tajemnicy Jego miłosierdzia. To Pan Jezus w objawieniu Świętej Siostrze Faustynie Kowalskiej, jakie miało miejsce w 1931 roku w Płocku, zażądał, aby pierwsza niedziela po Wielkanocy była Świętem Miłosierdzia.

Bowiem Święto to wiąże się z tajemnicą Odkupienia. Z Męką Chrystusa Pana, Jego śmiercią i chwalebny Zmartwychwstanie. To przecież w Nim, Jezusie Chrystusie, najlepiej wyraziło się Miłosierdzie Boże.

Liturgia dzisiejszej niedzieli w szczególny sposób wielbi Boga w Jego Miłosierdziu. Godziny dzisiejszego świątecznego dnia to także czas uzewnętrznienia się Bożej łaski. „Kto w tym dniu przystąpi do źródeł życia ten dostąpi zupełnego odpuszczenia win” – ten szczególnie przymiot Niedzieli Miłosierdzia Bożego Pan Jezus powierzył Świętej Siostrze Faustynie.

To dzień, kiedy Jezus „wylewa całe morze łask na dusze, które – jak mówił do Siostry Faustyny – zbliżą się do źródła miłosierdzia mojego”. To dzień wielkiej, ofiarowanej nam szansy skorzystania z daru niezgłębionego Miłosierdzia Bożego. Otworzenia naszych serc na niezmierną ufność w dobroć Boga

i sprzężoną z nią czynną miłość bliźniego. Tego dnia może nas spotkać łaska zupełnego odpuszczenia win i kar, związana z rzetelną spowiedzią i przyjętą w tym dniu Komunią świętą.

Spodobało się Jezusowi, aby przesłanie o swej miłosiernej miłości przekazać światu za pośrednictwem Siostry Faustyny Kowalskiej. Na pozór zwyczajnej, skromnej zakonnicy, kierowanej do najprostszych klasztornych postug, a w rzeczywistości wielkiej mistyczki. Spisywany przez nią Dzienniczek to źródło głębokich studiów dla teologów. Zaś ona sama, święta Siostra Faustyna, swoją postawą religijną, swoim naznaczonym cierpieniem życiem, ukazywała, wtedy przez wielu nierozpoznane, oblicze Bożego Miłosierdzia.

Wiemy dobrze, że to Święto, które przez lata torowało sobie drogę do serca Kościoła, proklamował światu i wspólnocie wiernych, święty Papież Jan Paweł II, wielki czciciel i promotor Bożego Miłosierdzia.

Dziś wedle kalendarza liturgicznego przypada pierwsza rocznica jego wyniesienia do chwały świętych przez Ojca Świętego Franciszka. Święty Jan Paweł II podczas swej papieskiej postugi dobitnie wyraził wielkie pragnienie współczesnego świata – potrzebę Bożego Miłosierdzia. Bowiem „na wszystkich kontynentach z głębin ludzkiego cierpienia zdaje się wznosić wołanie o miłosierdzie. Tam, gdzie panuje nienawiść i chęć odwetu, gdzie wojna przynosi ból i śmierć niewinnych, potrzeba łaski miłosierdzia, które koi ludzkie umysły i serca i rodzi pokój”. Tak mówił w krakowskich łagiewnikach, 17 sierpnia 2002, w dniu dokonania Aktu Zawierzenia Świata Bożemu Miłosierdziu.

Wołanie o Boże Miłosierdzie wciąż trwa. Zmienia się tylko geografia miejsc, w których się rozlega.

Przedwczoraj, 10 kwietnia, z wielu miejsc naszej Ojczyzny płynęła żarliwa modlitwa o Boże Miłosierdzie.

Piąta rocznica Tragedii Smoleńskiej – największej tragedii, jaka dotknęła nasz naród po II wojnie światowej.

Tamtego dnia, przejęci bólem, próbowaliśmy, w trwodze naszych serc, szukać Bożej miary dla tamtego nagłego nieszczęścia, które jak grom spadło na Polskę. W jej piątą rocznicę znowu popłynęły modlitwy o Boże miłosierdzie, o zwycięstwo ducha prawdy w zdefiniowaniu przyczyn tej tragedii. Wciąż niejasnych, nieprzekonująco wyjaśnianych, na nowo gmatwanych. A to jest źródło bolesnych pęknięć tkanki narodu, kryzysu zaufania do instytucji państwa. Podziałów i napięć. Z tych powodów rodzi się nieustanna modlitwa o Boże miłosierdzie, o ducha prawdy w życiu polskiej wspólnoty.

Dziś z naszych serc płynie modlitwa dziękczynienia Jezu, ufam Tobie! – to słowa: naszej wiary, naszej nadziei, naszej ufności pokładane w Miłosiernej miłości Boga.

Słowa te towarzyszą od lat drodze waszej Parafii. W 1983 roku powierzył ją Jezusowi Miłosiernemu wasz długoletniego proboszcz, ks. prałat Ludwik Grochowina. Pamiątką tego jest krzyż misyjny przed kościołem z napisem: „Jezu, ufam Tobie”, znak waszego zawierzenia Bożemu Miłosierdziu. A Ksiądz Prałat, rezydent w waszej parafii, jest dziś pośród nas. Serdecznie witam i dziękuję za wieloletnią posługę. Niebawem wasza wspólnota będzie obchodzić osiemdziesiąte urodziny Księdza Prałata. Już dziś składam życzenia: Ad multos annos!

Jezu, ufam Tobie. Słowa waszego zawierzenia i waszej nadziei stanowią szczególne motto parafialnego Jubileuszu. Sto lat parafialnej wspólnoty, której patronuje święty Mikołaj. Jej terytorium w czasie Wielkiej Wojny, w marcu 1915 roku, wydzielił z parafii oksywskiej śp. biskup Augustyn Rosentreter, ówczesny pasterz diecezji chełmińskiej.

Dziękuję za zaproszenie, aby być z wami, Aby w ten radosny i święty czas jubileuszu włączyć moją modlitwę. Wyrazić wdzięczność za stuletnią drogę waszej wspólnoty, najpierw w ramach diecezji chełmińskiej, a od 1992 rok Archidiecezji Gdańskiej. Błogosławić was na dalszą drogę. Na wasze dalsze trzymanie z Bogiem.

Ta przyjaźń z Bogiem, z Chrystusem, z jego Matką to odwieczny przymiot ludzi pomorskiej krainy. Szli za Nim drogą skrzętnej pracy, przykazań Dekalogu, ewangelicznych błogosławieństw. Czas zatarł ich imiona, drogi ich życia prowadzące ku wieczności,

ku zbawieniu. Mogłyby o nich opowiedzieć te stare mury prezbiterium waszej świątyni, wzniesione w XIV wieku. Otwierali swe serca, szukali wspomoczenia, szczególnie podczas udręk życia u Matki Bożej Bolesnej, patrząc na jej piękną gotycką rzeźbę, najstarszy zabytek sakralny na terenie Gdyni, na Jej Syna w cierniowej koronie.

Wasza parafia powstała w czasach wielkiej boleści, jaką dla europejskich ludów i narodów stanowiła Wielka Wojna lat 1914–1918. Pochłonęła tak wiele ofiar. Ale przyniosła także opatrnościowe rozwiązania. To u jej schyłku Polska powstała, by żyć. To wtedy część Pomorza, a wraz z nim Chylonia, została przywrócona Rzeczypospolitej. W Pucku, gen. Józef Haller wrzucił w morską toń platynowy pierścień. Symbol zaślubin wstającej do życia w wolności Polski z morzem, a także włączenia mieszkańców pomorskiej krainy w organizm polskiej państwowości, w drogę Polski Niepodległej.

Na tej drodze rozpoczął się czas Gdyni. Budzącego do dziś podziw i szacunek wielkiego dzieła II Rzeczypospolitej. Budowa miasta i portu. Polskiego okna na świat. Świadectwa twórczej woli tamtego pokolenia, tamtych włodarzy polskiej ojczyzny. Dzieło jednoczące naród ponad podziałami i politycznymi różnicami. To wtedy pomorska wieś Chylonia, a wraz z nią wasza Parafia, została włączona do terytorium Gdyni. Chylonia rosła wraz z miastem, zmieniała swoją strukturę, włączała do waszej parafii – wspólnoty łamania Bożego Chleba – nowych osiedleńców.

W życiu waszej wspólnoty odzwierciedlała się zmienna historia Pomorza i Ojczyzny. Czas drugiej wojny światowej ze swoimi dramataми. Powojenna nowa rzeczywistość. W trudnych latach ideologicznej i ateistycznej indoktrynacji, dochowaliście wierności temu właściwemu pomorskiej krainie „trzymaniu z Bogiem”, z wiarą ojców, z katolickim, polskim duchem.

W waszej pamięci trwałe miejsce zajmuje wspomnienie wydarzeń Grudnia 1970 roku. Ujęła je ballada o Janku Wiśniewskiemu. Zna ją i pamięta każdy, którego serce bije rytmem ojczyzny. Jest w niej także mowa chłopcach z Chyloni – ofiarach tamtego dramatu.

W czytanej dziś Ewangelii Jezus Zmartwychwstały ukazujący się apostołom, przekazuje im świadectwo pokoju i formułuje zadanie „Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam” (J 20,21).

Wypełniacie tu, od stu lat, to Chrystusowe posłanie

skierowane do apostołów, a przez nich, do ich następców, pasterzy Świętego Kościoła. Dziś z naszych serc płynie modlitwa dziękczynienia. Za minione sto lat. Za kapłanów, przewodników parafialnej wspólnoty na drogach ku zbawieniu. Za tych, którzy odeszli do Pana i za tych którzy na Chrystusowej niwie z zapalem apostołskim dalej służą. Za dzisiejszy dzień i za jutro waszej parafii. Aby wypełniała to, o czym mówi dzisiejsze pierwsze czytanie z Dziejów Apostolskich – była źródłem miłości, która zespała Kościół. Gromadziła lud chrześcijański na Eucharystii. Otwierała serca i umysły na Ewangelię i naukę Kościoła. Uczyła praktykowania miłości Chrystusa w braterskich uczynkach, w trosce o biednych. Budowała wspólnotę miłości, tak dziś potrzebną.

Słowa podziękowania kieruję do Waszego Proboszcza, ks. dra Jacka Sochy, do jego współpracowników, do zaangażowanych, do was wiernych wszystkich, którzy się z tą wspólnotą identyfikujecie, w jej życiu uczestniczycie.

Parafia św. Mikołaja to parafia aktywna, z daleka widoczna, wrażliwa na znaki czasu. Oprócz codziennej służby ołtarza, sakramentów, Słowa Bożego, inicjuje i podejmuje różnorodne ewangelizacyjne i pomocowe działania w służbie Chrystusa i Kościoła. Są wśród nich te, które służą pogłębianiu życia duchowego, religijnej wrażliwości: wieczysta adoracja Najświętszego Sakramentu; Grupa Modlitwy Kontemplacyjnej, czciciele Bożego Miłosierdzia, Apostolat Maryjny, Wspólnota Chrystus powróci. Są działania służące rodzinom: Kręgi Domowego Kościoła, Różaniec Rodziców. A także podejmujące dzieła miłosierdzia: Grupy Wsparcia, parafialna Caritas. Słudzy Ewangelii Bożego Miłosierdzia. To przykłady. To formy aktywności, które wnoszą w życie parafialne Bożego ducha, poszerzają religijną wrażliwość, tworzą dynamizm wspólnoty, przyciągają swą duchową siłą.

Drodzy Parafianie!

Niech waszemu Księdzu Proboszczowi, Kapłanom, wam wszystkim błogosławi Chrystus Zmartwychwstały. Niech za wami oręduje w niebie, wasz patron, święty biskup Miry, czczony w kościele Zachodu i Wschodu, wstawiony licznymi cudami, oraz pomocą dla biednych i potrzebujących. Życzę tego serdecznie.

Drogi Caritas to drogi spotkania

Umiłowani!

Uroczystość Miłosierdzia Bożego to święto patronalne Caritas. „Pierwsza niedziela po Wielkanocy jest świętem Miłosierdzia, ale musi być i czyn...” – zapi-

sała słowa Jezusowe w swym Dzienniczku święta Siostra Faustyna. A ten czyn, płynący z czystości serca, z ufności wobec Miłosierdzia Bożego, to miłosierdzie względem bliźnich.

„Coście uczynili jednemu z tych moich braci najmniejszych Mnieście uczynili” (Mt 25, 40) To z czynów miłości będziemy sądzeni na Sądzie Ostatecznym. Z czynów miłości nie względem siebie, naszego ja, tylko wobec bliźnich.

Caritas to kościelna struktura, która za swój cel, posłannictwo, charyzmat stawia sobie realizowanie czynów caritas – miłości czynnej, skutecznej, praktycznej. Świadoma, że to Bóg jest źródłem miłości. Przypomina to dziś święty Jan Apostoł w drugim czytaniu: „Po tym poznajemy, że miłujemy dzieci Boże, gdy miłujemy Boga i wypełniamy Jego przykazania” (1 J 5, 2).

Instytucjonalna Caritas patrzy szeroko otwartymi oczyma na ludzką biedę. I takiego patrzenia uczy innych. Ta bieda ma różne oblicza: bieda materialna, niezaradność, opuszczenie, bezdomność, wykluczenie, różnego rodzaju życiowe klęski, także dojmująca samotność ducha.

Caritas podejmuje te wyzwania, cała ich paletę. Niesie Chrystusowe prawo miłości i miłosierdzia drogami świata, naszej ojczyzny, także naszej Archidiecezji. Nie czas, aby ich bieg ukazywać, ich obraz odkrywać. Znacze go dobrze. Niektóre z tych dróg – wspominałem już o tym – biegną przez waszą parafię.

Drogi Caritas to drogi spotkania. Tego, który ofiaruje i tego, który otrzymuje. To swoiste sprzężenie zwrotne. A nie datek charytatywny, bo tak wypada, bo to jest w dobrym tonie, bo to jest modne, bo tak czynią inni. To jest, coś znacznie ważniejszego. To jest wejście w koleiny Bożej drogi. Przyłgnięcie do miłości miłosiernej. To odkrywanie w innym, biednym, nędznym upośledzonym oblicza Chrystusa. Brata naszego Boga.

Kościół podąża drogami caritas – od wieków. Zachęca i zaprasza do czynów miłości miłosiernej. Ukazuje wielkich apostołów miłosierdzia: Świętego Brata Alberta, który w krakowskich ogrzewalniach, siedliskach materialnej nędzy i moralnego upadku, odkrywał braci i siostry naszego Boga – Jezusa.

Błogosławioną Matkę Teresę z Kalkuty. Mówił o niej św. Jan Paweł II, że „Pragnęła być znakiem Bożej miłości, Bożej obecności i Bożego miłosierdzia i w ten

sposób przypominać wszystkim o wartości i godności każdego dziecka Bożego, stworzonego aby kochało i było kochane”. Jakże mocno potrzebę wyobraźni miłosierdzia, miłości miłosierniej względem ubogich, wykluczonych, spychanych na marginesy życia akcentuje w swym nauczaniu, decyzjach, czynach, Ojciec Święty Franciszek. To rys Jego duchowości i rozoznania fundamentalnych potrzeb świata. Bo świat bez ducha miłości, bez solidarności umocowanej na trwałym, Bożym fundamencie zginie. Już ginie!

Leje się niewinna krew chrześcijan, w tyłu krajach! Deptane i poniewierane jest prawo miłości. Co i raz świat ukazuje krwawe oblicze wojny, siłą rozwiązywanych konfliktów, deptania ustalonych w traktatach praw. Módlmy się dziś za Ukrainę, która doświadczyła napaści, obfitego żniwa i śmierci. Płynie tam pomoc Caritas.

Dziękujemy tym wszystkim, którzy uczestniczą w dziele Caritas, odkrywając w swej postudze tajemnicę Miłosierdzia Bożego.

Umiłowani!

Uczestniczymy w odkupieńczej ofierze Jezusa Chrystusa, Bożego Syna, który żyje w sercach wiernych. To przecież w Nim chrześcijanie, którymi jesteśmy, „kosztują mocy przyszłego wieku” (Hbr 6,5). Dziś w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, ze świątyni św. Mikołaja w Gdyni, kieruje ku uczestnikom tej Eucharystii, końcowe słowa Aktu zawierzenia świata Miłosierdziu Bożemu:

Ojciec przedwieczny, dla bolesnej męki i zmartwychwstania Twojego Syna, miej miłosierdzie dla nas i całego świata!
Amen.

Apel Prezydium Konferencji Episkopatu Polski

w związku z rozpoczęciem prac nad projektem ustawy o medycznym wspomaganii prokreacji (in vitro)

Wprowadzenie

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o leczeniu niepłodności i podjęła decyzję o skierowa-

niu go do prac legislacyjnych. Tym samym projekt ten zostaje oddany w ręce parlamentarzystów, wśród których są ci, którym zależy na prawdziwym dobru współobywateli i poszanowaniu dla godności człowieka. Do nich zwracamy się z prośbą o rozważenie zaprezentowanych poniżej argumentów związanych z oceną moralną proponowanych rozwiązań oraz podyktowanych troską o ochronę sumienia parlamentarzystów, którzy staną wobec decyzji w głosowaniu.

W sprawach należących do decyzji podejmowanych w procesie legislacyjnym Kościół katolicki korzysta z prawa do wyrażania poglądów i formułuje ocenę proponowanych rozwiązań. Czyni to także dlatego, że w pracach parlamentarnych biorą udział posłowie i senatorowie, którzy nie tylko deklarują swoją przynależność do wspólnoty Kościoła, ale uczestniczą w Eucharystii i przystępują do sakramentów świętych. Z tego też powodu czujemy się wezwani, by również do nich skierować szczególne wyrazy wsparcia i zapewnienia o modlitewnej pamięci, w której prosimy dla nich o dojrzałość, odwagę i roztropność przy tworzeniu prawa.

W trosce o to, by mogli oni podjąć decyzję o swoim zaangażowaniu w prace legislacyjne w sposób zgodny z dobrze uformowanym sumieniem, pozostać w pełnej łączności ze wspólnotą Kościoła katolickiego i w dyspozycji do przyjmowania Komunii świętej, przedstawiamy poniżej kryteria do jej podjęcia w sposób wolny, prawy i odpowiedzialny.

Brak możliwości zawierania kompromisów w sprawach moralności

Przy stanowieniu prawa sprawy istotnie ważne dla podmiotowości człowieka są jednocześnie przedmiotem ocen moralnych, jak i konsensusu. O ile w sprawach moralnych kompromisów zawierać nie można, o tyle w sprawach politycznych kompromisy są istotą tworzenia regulacji w demokratycznym państwie prawa, w którym godzi się różne wizje porządku społecznego oraz priorytety w trosce o dobro wspólne.

Jednakże w procesie legislacyjnym nie można pomiąć granic dla uczestnictwa w przyjęciu niemoralnego prawa, które stawia jasną i uzasadnioną ocenę etyczną, opartą o uniwersalne wartości, które w jednakowym stopniu dotyczą wszystkich ludzi, tak wierzących, jak i niewierzących. Ich pominięcie rodzi odpowiedzialność moralną za skutki wejścia w życie takiej regulacji i może oznaczać wykluczenie się ze wspólnoty Kościoła.

Jan Paweł II w związku z sytuacją, w której nie byłoby możliwe odrzucenie lub całkowite zniesienie prawa o przerywaniu ciąży — skoro już weszło w życie lub zostało poddane głosowaniu — wskazał, że „parlamentarzysta, którego osobisty absolutny sprzeciw wobec przerywania ciąży byłby jasny i znany wszystkim ludziom, postąpiłby słusznie, udzielając swego poparcia propozycjom, których celem jest ograniczenie szkodliwości takiej ustawy i zmierzających w ten sposób do zmniejszenia jej negatywnych skutków na płaszczyźnie kultury i moralności publicznej” (Evangelium Vitae, 73). Dlatego też jedynie ci politycy, którzy konsekwentnie popierali projekt godziwy — jeśli poniósł on porażkę — mogą w zgodzie z sumieniem poprzeć projekt stanowiący mniejsze zło. W przypadku zapłodnienia in vitro rozwiązaniem docelowym z moralnego punktu widzenia jest odrzucenie tej procedury jako zagrażającej godności oraz życiu lub zdrowiu dziecka we wczesnym stadium jego rozwoju.

Z powyższego wynikają wprost dwa obowiązki katolika uczestniczącego w procesie tworzenia prawa: a) pierwszym jest wierność Chrystusowi i nauczaniu Kościoła katolickiego. W kwestiach wiary i moralności nie może być mowy o jakimkolwiek kompromisie. Podstawowym obowiązkiem osoby zaangażowanej w działanie na rzecz dobra wspólnego jest dbanie o jednoznaczność, a jej postawa musi być czytelna dla innych.

b) drugim obowiązkiem jest konieczność rozsądnego zaangażowania w życie publiczne, zachowania roztropności i prawości w osiągnięciu celów; budowanie uczciwego autorytetu i obecność w miejscach decydujących o tworzeniu i stosowaniu prawa.

Dlatego też konieczne wydaje się przyjęcie strategii postępowania w przypadku, gdy nie jest możliwe osiągnięcie rozwiązań najbardziej pożądaných. W tym ostatnim zakresie, przypomnijmy, katolik może brać udział w wypracowaniu i przyjęciu prawa, które nie jest doskonałe z perspektywy moralnej, o ile w ten sposób zwiększa się ochronę dobra, w tym przypadku gwarancje dla poszanowania praw dziecka, w tym jego godności, bezpieczeństwa i prawa do urodzenia.

Zwracamy na to uwagę dlatego, że w przestrzeni publicznej formułuje się pogląd, że „każde” prawo dotyczące medycznie wspomaganą prokreacji będzie „lepsze” niż jego brak, który pozwala na dowolność postępowania z materiałem genetycznym i powołanymi do życia embrionami ludzkimi. Ten pogląd jest błędny. Nowe prawo, które utrwalałoby swobodę dysponowania życiem ludzkim, jak to ma

miejsce obecnie, nie tylko nie zasługuje na poparcie, ale rodzi obowiązek stanowczego sprzeciwu. Przyjęty przez Radę Ministrów projekt ustawy o leczeniu niepłodności zawiera rozwiązania, które uniemożliwiają jakikolwiek udział katolika w pracach służących jego przyjęciu.

Z przykrością odnotowujemy wypowiedzi niektórych polityków, którzy przyznają się do wiary katolickiej, iż poparcie projektu w kształcie przyjętym przez rząd jest konieczne z powodu troski o dobro par zmagających się z dramatem niepłodności. Pragniemy przypomnieć, że w sytuacji tego dramatu „Kościół stoi po stronie człowieka. Nie potępia nikogo. Stara się podpowiadać dobre rozwiązania, w tym realne leczenie przyczyn niepłodności, i budzić w sumieniach świadomość świętości, czyli szczególnej wartości ludzkiego życia w każdej fazie jego rozwoju. Kościół rozumie pragnienia i obawy, ale też przypomina, że dobro nigdy nie może być osiągnięte niegodziwymi metodami i że są zasady moralne, których charakteru zobowiązującego nigdy nie wolno zawiesić. W sytuacji, gdy małżonkowie natrafiają na trudności w przekazaniu życia (w wymiarze fizycznym) cel małżeństwa może być osiągnięty metodami prawdziwie terapeutycznymi, a kiedy i one okażą się nieskuteczne może wypełnić się w wymiarze duchowym i jednocześnie praktycznym. Chodzi mianowicie o poświęcenie się niepłodnych par na rzecz innych lub wielkoduszne przyjęcie do rodziny kogoś z ogromnej liczby dzieci oczekujących na adopcję” (O wyzwaniach bioetycznych, przed którymi stoi współczesny człowiek, Konferencja Episkopatu Polski, 5 marca 2013 roku).

Dlatego też ponownie wzywamy polski rząd do opracowania i rozpoczęcia prawdziwego medycznie programu leczenia niepłodności, opartego na uczciwej i rzetelnej diagnostyce przyczyn oraz podejmowaniu prób ich likwidowania. Trzeba powiedzieć to wyraźnie, duża grupa par borykających się ze skutkami niepłodności ma szansę na poczęcie dziecka w wyniku starań naprotechnologów, czyli lekarzy i instruktorów specjalizujących się z nowoczesnych metodach identyfikacji i leczenia biologicznych przyczyn niepłodności. Wymaga to od przyszłych rodziców cierpliwości, stanowi jednak godną dla ludzkiej płodności i tworzącego się życia odpowiedź terapeutyczną.

Z tych też powodów powtarzamy nasz sprzeciw wobec manipulacji stosowanej przez projektodawców, którzy zapłodnienie in vitro zakwalifikowali do metod leczenia niepłodności. Za bulwersujące uważamy stanowisko lekarzy i biologów współpra-

ujących z podmiotami zajmującymi się procedurą medycznie wspomaganą prokreacji, którzy zaprzeczają powszechnie już publikowanym w uznanych międzynarodowo periodykach medycznych danym naukowym o istotnych negatywnych skutkach zdrowotnych, jakie powoduje u dziecka i u jego matki ten sposób poczęcia. Raz jeszcze wskazujemy na istnienie dobrej moralnie i dobrej dla zdrowia dziecka i matki naprotechnologii. Trzeba jednak przyznać, że również ta dziedzina medycyny - która charakteryzuje się większą skutecznością od sztucznego rozrodu - nie jest w stanie rozwiązać wszystkich problemów, i wobec niektórych patologii staje bezradna, podobnie zresztą jak niegodziwa z moralnego punktu widzenia technika in vitro.

Brak podmiotowości dziecka i szacunku dla życia

Jak wskazywał polski Kościół w dokumencie z 5 marca 2013 roku pt. O wyzwaniach bioetycznych, przed którymi stoi współczesny człowiek, w rozwoju człowieka nie mają miejsca żadne skokowe i jakościowe zmiany. Cały rozwój dokonuje się w sposób ciągły. Nie da się stwierdzić też żadnego okresu ważniejszego od innych. Każdy moment w tym rozwoju zakłada poprzedni, aktualny zaś stanowi nieodzowny warunek następnego. Natomiast jedynym w swoim rodzaju zdarzeniem jest właśnie poczęcie człowieka. Wszystkie kolejne momenty jego życia są konsekwencją tego pierwszego, najważniejszego. W końcu wszelkie wątpliwości co do istnienia człowieka należy rozstrzygać na korzyść życia i stanowczo sprzeciwiać się działaniom zagrażającym człowiekowi. Jan Paweł II formułuje tę normę jednoznacznie: „nawet samo prawdopodobieństwo istnienia osoby wystarczyłoby dla usprawiedliwienia najbardziej kategorycznego zakazu wszelkich interwencji zmierzających do zabicia embrionu ludzkiego” (Evangelium Vitae 60). Życie ludzkie jest wartością podstawową oraz niezbywalnym dobrem, które domaga się bezwzględnej ochrony, a więc niezależnie od okresu i jakości życia człowieka. Podważanie tego nakazu prowadzi do stopniowego osłabiania ochrony dzieci nienarodzonych, nieuleczalnie chorych a także ludzi starszych. Fałszuje też rzeczywistość, relatywizując wartość życia i uzależniając od tego, czy nastąpiło już urodzenie lub czy człowiek ma zdolność do decydowania o samym sobie. Tymczasem życie jest albo go nie ma — jego wartości nie trzeba uzasadniać, ale należy ją tłumaczyć i rozbudzać na nią wrażliwość swoją i innych.

Z tego powodu należy podkreślić radykalizm projektu, który odrzuca wszelką wrażliwość na wartość i podmiotowość życia ludzkiego na etapie embrional-

nym. Zarodek ludzki jest traktowany na równi z grupą komórek lub tkanką, co oznacza to samo, gdyby żyjącego człowieka sprowadzić do zespołu organów. Jest to podstawowa i zarazem nieusuwalna wada projektu proponowanego przez rząd.

Sprzeczność projektu rządowego z podstawowymi kryteriami moralności

Tylko przy pobieżnej lekturze projekt ustawy o leczeniu niepłodności przyjęty przez Radę Ministrów może nie zrodzić wielu wątpliwości moralnych. Jego twórcy uczynili wiele, by ukryć prawdziwe intencje oraz radykalizm rozwiązań. W konsultacjach społecznych projektu twórcy czynili znacznie więcej, świadomie wprowadzali bowiem w błąd twierdząc np., że nie przewiduje on selekcji zarodków lub uniemożliwia zapłodnienie kobiet żyjących w związkach osób tej samej płci.

W poniższych uwagach podnosimy jedynie niektóre, najbardziej bulwersujące rozwiązania projektu, które nakazują wyrażenie zdecydowanego sprzeciwu wobec niego oraz rodzą nakaz moralny doprowadzenia do tego, by nie został on uchwalony.

1. Projekt umożliwia stosowanie procedury in vitro bez podjęcia realnej próby leczenia prawdziwej przyczyny niepłodności. Do zabiegu medycznie wspomaganą prokreacji można będzie przystąpić już po dwunastu miesiącach „leczenia”, rozumianego również jako poradnictwo medyczne czy diagnozowanie przyczyn niepłodności, jak również od razu, jeżeli „zgodnie z aktualną wiedzą medyczną nie jest możliwe uzyskanie ciąży w wyniku zastosowania tych metod”. Praktyczne znaczenie tego stwierdzenia widać dopiero wówczas, gdy uświadomi się sobie, że praktyka lekarska osób świadczących usługi z zakresu in vitro nie zakłada rzetelnej diagnostyki i jest nakierowana na zaproponowanie jak najszybszego sposobu poczęcia i urodzenia dziecka.

2. Projekt lekceważy dobro dziecka, jakim jest zapewnienie, by urodziło się ono w stabilnej i pełnej rodzinie, tak jak to się dzieje przy procedurach adopcyjnych. Pozwala również na urodzenie dziecka przez kobiety pozostające w związkach z osobami tej samej płci. Jest to wynikiem krótkotrwałości okresu leczenia niepłodności „w parze” oraz tym, że jedyną przesłanką stwierdzenia, że do procesu leczenia przystępują osoby pozostające w związku konkubentkim jest ich „zgodne oświadczenie”.

3. Projekt zakłada eugeniczną selekcję zarodków. Przewiduje podział zarodków na zarodki zdolne do

prawidłowego rozwoju oraz pozostałe. Te pierwsze muszą spełniać łącznie dwa warunki – w warunkach laboratoryjnych rozwijają się w odpowiednim tempie, posiadają odpowiednią budowę morfologiczną oraz nie stwierdzono u nich wady, która skutkowałaby ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo jakąkolwiek nieuleczalną chorobą.

Oznacza to nie tylko odrzucenie dzieci z chorobą Downa czy mukowiscydozą, ale również np. genetycznie uwarunkowaną łuszczycą skóry. Projekt pozwala na swobodne niszczenie tej drugiej grupy embrionów ludzkich. Genetyczne badanie zarodków przedimplantacyjnych powoduje ich uśmiercenie a wyniki są często fałszywie dodatnie lub fałszywie ujemne.

4. Projekt umożliwia klonowanie człowieka. Przewiduje bowiem zakaz stworzenia zarodka, którego „informacja genetyczna w jądrze komórkowym jest «identyczna» z informacją genetyczną w jądrze komórkowym innego zarodka, płodu, człowieka, zwłok lub szczątków ludzkich”, ale nie zakazuje stworzenia zarodka o tej samej informacji genetycznej zawartej w mitochondriach, ani zarodka o 99,9% podobieństwie, co jest najczęstszą sytuacją określaną mianem klonowania.

5. Projekt zakłada jako normalny element procedury – mrożenie embrionów i ich przechowywanie. Kriokonserwacja jest nie do pogodzenia z szacunkiem należnym embrionom ludzkim. Zakłada ich produkcję, wystawia na poważne niebezpieczeństwo śmierci albo naruszenie integralności fizycznej; znaczący ich procent nie przeżywa procesu zamrożenia i rozmrożenia, pozbawia je, przynajmniej czasowo, możliwości przyjęcia i kształtowania w łonie matki.

6. Projekt umożliwia poczynanie dzieci po śmierci dawcy komórek rozrodczych, w tym nie zakazuje możliwości wykorzystania w przypadku śmierci kobiety macierzyństwa surogacyjnego.

7. Projekt przewiduje niedopuszczalność przeniesienia zarodków do organizmu matki biologicznej, jeżeli po ich powołaniu do życia któryś z dawców komórek rozrodczych wycofał zgodę. Ponieważ bioetyka katolicka wyklucza możliwość adopcji zarodków pochodzących od innych rodziców biologicznych, zarodki te nigdy nie będą mogły rozwinąć się w celu urodzenia. Tym samym projekt czyni urodzenie dziecka zakładnikiem zgody dawców komórek rozrodczych, z których powstało ono do życia i więzi je w stanie zamrożenia.

8. Projekt pozostawia embrion ludzki poza jakimikolwiek relacjami osobowymi. Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami nie ma on rodziców, którzy sprawują nad nim pieczę i na których ciąży względem niego jakiekolwiek obowiązki rodzicielskie. Jak Kościół zauważa w Instrukcji *Dignitas personae* dotyczącej niektórych problemów bioetycznych, „większość niewykorzystanych embrionów pozostaje sierotami. Ich rodzice nie dopominają się o nie, a czasem urywa się z nimi kontakt. To wyjaśnia istnienie składów całych tysięcy zamrożonych embrionów niemal we wszystkich krajach, w których praktykuje się zapłodnienie *in vitro*” (pkt. 18).

Sytuacje bez godziwego wyjścia

Wskazane powyżej rozwiązania projektu rządowego nie mogą być zaakceptowane nie tylko z tego powodu, że sprzeciwiają się w swej istocie godności człowieka i dobru dziecka. Funkcjonowanie regulacji w tym kształcie powoduje powstanie dramatycznych sytuacji, z których nie ma godziwego wyjścia. Tak dzieje się w przypadku tysięcy porzuconych embrionów, w relacji do których pojawia się „sytuacja niesprawiedliwości nie do naprawienia” (*Dignitas personae*, pkt 19).

Dlatego Jan Paweł II odwoływał się do sumienia osób sprawujących odpowiedzialne funkcje, aby „została wstrzymana produkcja ludzkich embrionów, zważywszy że nie ma moralnie godziwego rozwiązania, które zapewniłoby ludzką przyszłość tysiącom zamrożonych embrionów, choć przecież mają one i zawsze zachowują swoje podstawowe prawa i tym samym winny być chronione przez prawo jako osoby ludzkie” (24 maja 1996 roku). Ta sama uwaga musi dotyczyć grupy embrionów odrzucanych w procedurze jako niezdolnych do prawidłowego rozwoju.

W aktualnej sytuacji, mając na uwadze etyczną jakość przygotowanego projektu rządowego, a także wskazania zawarte w p. 73 encykliki *Evangelium vitae*, nieodzowne minimum, które katolicki poseł mógłby poprzeć w głosowaniu, winno charakteryzować się uznaniem człowieczej godności ludzkiego embrionu, gwarancją jego rozwoju w organizmie biologicznej matki, stabilnością związku mężczyzny i kobiety będących dawcami komórek rozrodczych, opieką rodziców właściwą ich dziecku, wykluczeniem mrożenia embrionów, ich selekcji i poczęcia po śmierci rodzica, a także powinien zawierać wyraźny zakaz klonowania, tworzenia chimer i hybryd, zakaz handlu embrionami oraz prowadzenia na nich eksperymentów medycznych.

Tak więc wobec inicjatywy uchwalenia złego prawa

o in vitro naszym obowiązkiem jest przyjęcie prawa, które poprawi obecną sytuację, a nie ją bez zastrzeżeń zalegalizuje.

Sprzeciw wobec pomijania

Zadaniem świeckich katolików, w tym parlamentarzystów i najwyższych urzędników państwa, jest „przenikanie duchem chrześcijańskim doczesnego porządku” ze świadomością, że rządzi się on swoimi prawami (por. Nota doktrynalna Kongregacji Nauki Wiary dotycząca pewnych kwestii związanych z udziałem i postawą katolików w życiu politycznym, pkt 1). Zadanie to obejmuje między innymi obronę życia ludzkiego. Jest to szczególnie ważne obecnie, kiedy próbuje się narzucić pogląd, że nie ma żadnych niezmiennych wartości uniwersalnych, prawo powinno być tylko wyrazem woli większości, otwarte na pluralizm światopoglądowy, kulturalny i polityczny.

Nawiązując do cytowanego już dokumentu polskiego episkopatu zwracamy uwagę na bolesne zjawisko, w którym: „W imię fałszywie pojmowanej tolerancji oczekuje się, wręcz – żąda od katolików, aby zrezygnowali z wnoszenia do życia społeczno-politycznego tego, co zgodnie z wiarą uznają za prawdziwe i słuszne. Doświadczenie pokazuje, że przekonania katolików są dziś spychane na margines dyskusji społecznych jako anachroniczne. Katolikom niemal nie wolno publicznie przeciwstawiać się głoszeniu prawa do decydowania o rodzicielstwie”.

Jesteśmy tymczasem przeświadczeni, że katolicy powinni być dumni ze swoich przekonań, gdyż w centrum ich wiary stoi osobowa godność każdego bez wyjątku człowieka oraz godność jego sumienia, które rozbrzmiewa kanonem wartości uniwersalnych i niezmiennych, a zwłaszcza prawdy, miłości, sprawiedliwości i solidarności.

Sprzeciwiamy się pomijaniu stanowiska wynikającego z dorobku kultury chrześcijańskiej, o którym mówi preambuła polskiej Konstytucji jako o podstawowym zespole wartości, na jakich ma być budowany porządek społeczny i prawny w naszej Ojczyźnie. Sprzeciwiamy się naruszeniu art. 30 Konstytucji RP, który nakłada na władze publiczne obowiązek poszanowania i ochrony godności każdego człowieka, przyrodzonej i niezbywalnej, niezależnie od etapu jego rozwoju człowieka.

Raz jeszcze przywołujemy słowa naszego rodaka, którego polski parlament wybrał na patrona 2015 roku – Jana Pawła II. Za nim chcemy sprzeciwić się tej rzeczywistości, w której doświadczamy „wielkie-

go katolickiego getta, getta na miarę narodu. Zarem więc my, katolicy, prosimy o wzięcie pod uwagę naszego punktu widzenia”!

Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

Abp Marek Jędraszewski
Metropolita Łódzki
Zastępca Przewodniczącego KEP

► Warszawa, 31 marca 2015 roku

Komunikaty

Dyspensa majowa

Decyzja nr 1/368/2015 Biskupów diecezjalnych z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie udzielenia dyspensy od obowiązku zachowania wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych.

Biskupi diecezjalni obecni na 368. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Warszawie w dniach 11-12 marca 2015 r., na podstawie art. 9 Statutu KEP, w związku z kan. 87 § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r., podjęli decyzję o udzieleniu dyspensy od obowiązku zachowania wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych w piątek 1 maja 2015 r.

Decyzja wchodzi w życie z dniem podjęcia.

+ Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

+ Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP

► 1 maja 2015

Korekta kalendarza liturgicznego z 2–3–4 maja 2015

Dekretem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów (Prot. 386/14), Stolica Apo-

stolska przenosi obchodzenie Uroczystości NMP Królowej Polski w roku 2015 z 3 maja na 2 maja.

W dniu 3 maja 2015 (niedziela)

obowiązuje formularz Mszy św. oraz oficjum Liturgii Godzin z V niedzieli wielkanocnej. Msza św. oraz oficjum z wigilii w dniu 2 maja powinny być również odprawione wg formularza V niedzieli wielkanocnej. Po-nadto, Kongregacja zezwała, aby w niedzielę 3 maja w kościołach parafialnych od-prawić jedną Mszę ku czci NMP Królowej Polski.

2 maja 2015 – sobota – kolor biały:

Najświętszej Maryi Panny, Królowej Polski
Główniej Patronki Polski – Uroczystość
Msza i Liturgia Godzin z uroczystości
Odmawia się Chwała i Wierzę
Prefacja o NMP, Królowej Polski, n. 62
Czytania własne uroczystości
Msza wieczorna oraz I Nieszpory z V Niedzieli Wielkanocnej

3 maja 2015 – niedziela – kolor biały:

V Niedziela Wielkanocna
I tydzień psalterza
Msza i Liturgia Godzin z V Niedzieli Wielkanocnej
Odmawia się Chwała i Wierzę
Prefacja wielkanocna, nn. 20-24
Wspomnienie tajemnicy dnia w niedzielę (ME I – III)
Czytania z V Niedzieli Wielkanocnej

W kościołach parafialnych wolno odprawić jedną Mszę ku czci NMP Królowej Polski.

4 maja 2015 – poniedziałek – kolor czerwony:

Św. Floriana, męczennika
Wspomnienie obowiązkowe
Msza i Liturgia Godzin ze wspomnienia
Msza wspólna o męczennikach, s. 23”
Prefacja o świętych męczennikach, n. 72
Czytania z dnia

O przeniesieniu Uroczystości NMP Królowej Polski, mocą Dekretu Kongregacji, należy poinformować wiernych w ogłoszeniach w IV Niedzielę Wielkanocną, tj. 26 kwietnia. Powyższą informację należy przekazać kapłanom współpracownikom, zakrystianom oraz organistom.

Sugeruje się również, aby podać do wiadomości wiernym, która konkretnie Msza niedzielna będzie sprawowana z formularza o NMP Królowej Polski z uwzględnieniem szczególnej modlitwy za Ojczyznę.

Nowe wezwanie do Litanii Loretańskiej

Przypominamy także, że na mocy Dekretu Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów (Prot. 130/14), Stolica Apostolska zezwoliła, aby w polskiej wersji Litanii do Najświętszej Maryi Panny (tzw. Litanii Loretańskiej), po wezwaniu: „Matko Łaski Bożej”, mogło być dodawane wezwanie: „Matko Miłosierdzia”.

**/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancelarz Kurii**

**/-/ Ks. Edmund Skalski
Przewodniczący Komisji Liturgicznej AG**

Informacja o dniach rocznicowych Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego

Wydział Duszpasterski Kurii przypomina, że zbliżają się dni rocznicowe Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia.

► 17 kwietnia 2008 r. – ustanowienie Arcybiskupem Metropolity Gdańskim.

► 26 kwietnia 2008 r. – Ingres do Bazyliki Archikatedralnej w Gdańsku Oliwie.

Pamiętajmy także w naszych parafialnych wspólnotach o modlitwie w intencji Pasterza naszej Archidiecezji.

**/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancelarz Kurii**

**/-/ Ks. Andrzej Pradela
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego**

Zaproszenie metropolity gdańskiego na uroczystości odpustowe ku czci św. Wojciecha

Zbliżają się uroczystości odpustowe ku czci Św. Wojciecha, patrona naszej Archidiecezji, które w tym roku obchodzić będziemy w III Niedzielę Wielkanocną, 19 kwietnia br. Wzgórze św. Wojciecha w Gdańsku zawsze było miejscem pamięci o tym męczenniku, który stał się fundamentem, na którym

budowaliśmy żywy pomnik Chrystusowi na Pomorskiej Ziemi.

Zapraszam zatem wszystkich wiernych, grupy i wspólnoty duszpasterskie, siostry zakonne i braci kapłanów w niedzielę, 19 kwietnia br. o godz. 12.00. na Wzgórze Wojciechowe do Gdańska Świętego Wojciecha. Tegorocznym uroczystościom przewodniczył będzie i homilie wygłosi Biskup Pomocniczy Diecezji Pelplińskiej Wiesław Śmigiel.

O godz. 9.00 z Bazyliki Mariackiej w Gdańsku wyjdzie na trasę Archidiecezjalna Pielgrzymka z relikwiami Św. Wojciecha, której przewodniczyć będzie Kościelna Służba Mężczyzn Semper Fidelis.

Także na trasę pielgrzymkową o godz. 9.00 sprzed kościoła Św. Trójcy w Gdańsku wyruszy młodzież, aby uczestniczyć we Mszy św. o godz. 12.00.

Po dojściu pielgrzymek wyruszymy procesją na Wzgórze.

/-/ + Sławoj Leszek Głódz
Arcybiskup
Metropolita Gdański

► 19 kwietnia 2015

Piesza Pielgrzymka na Wzgórze Świętego Wojciecha w Gdańsku

Kościelna Służba Mężczyzn „Semper Fidelis” zaprasza swoich braci ich rodziny oraz archidiecezjan wraz z duszpasterzami na doroczną XXVI Pieszą Pielgrzymkę na Wzgórze Świętego Wojciecha z okazji uroczystości odpustowych ku czci Św. Wojciecha patrona Polski i naszej Archidiecezji.

Tradycyjnie Pielgrzymka z relikwiami naszego Świętego Patrona wyruszy w dzień Archidiecezjalnego Odpustu, tj. 19 kwietnia br. o godz. 9.00 z Konkatedralnej Bazyliki Mariackiej w Gdańsku i o godz. 12.00 uczestniczyć będzie w sumie odpustowej na Wzgórzu.

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kanclerz Kurii

/-/ Ks. Zdzisław Róż
Archidiecezjalny Duszpasterz
KSM Semper Fidelis

► 19 kwietnia 2015

Piesza Pielgrzymka Młodzieży na uroczystości odpustowe na Wzgórze Św. Wojciecha w Gdańsku

Zapraszamy młodzież naszej Archidiecezji w niedzielę, 19 kwietnia br. na Wzgórze Św. Wojciecha w Gdańsku, które związane jest tradycją z Patronem Kościoła Gdańskiego.

Zachęcamy szczególnie młodzież przystępującą w tym roku do sakramentu bierzmowania do udziału w pieszej pielgrzymce do Św. Wojciecha. Także wszystkich zaangażowanych (przedstawicieli punktów przyjęć i wolontariuszy) w przygotowania do Świątowych Dni Młodzieży 2016.

Pielgrzymka wyruszy o godz. 9.00 sprzed kościoła Św. Trójcy w Gdańsku (OO. Franciszkanie). Pielgrzymka z rejonu Wyżyny Gdańskiej wyruszy z Łęgowa o godz. 8.00 i dotrze do kościoła Podwyższenia Krzyża Świętego w Pruszczu Gdańskim około godz. 9.30. Głównym punktem diecezjalnego odpustu będzie Eucharystia o godz. 12.00 na Wzgórzu Wojciechowym.

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kanclerz Kurii

/-/ Ks. Krzysztof Nowak
Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży

► 19 kwietnia 2015

Wielkanocne spotkanie Pieszej Pielgrzymki Kaszubskiej

Zapraszamy na spotkanie uczestników i sympatyków Pieszej Pielgrzymki Kaszubskiej na Jasną Górę, które odbędzie się w III Niedzielę Wielkanocną, 19 kwietnia br. w parafii pw. Św. Michała Archanioła w Starzynie. Rozpoczęcie Mszą św. o godz. 12.00. Potem spotkanie przy wspólnym stole.

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kanclerz Kurii

/-/ Ks. Jan Perszon
Kierownik Pielgrzymki Kaszubskiej

► 19 kwietnia 2015

VII Ogólnopolski Tydzień Biblijny

W niedzielę, 19 kwietnia rozpocznie się 7. edycja Ogólnopolskiego Tygodnia Biblijnego w Kościele.

Przez siedem dni poprzez różne inicjatywy podejmowane przez duszpasterzy i wspólnoty parafialne wierni będą zachęceni, by na co dzień częściej sięgać po lekturę Pisma Świętego.

Hasło tegorocznego, 7. Ogólnopolskiego Tygodnia Biblijnego brzmi: „Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię”.

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancierz Kurii

/-/ Ks. Andrzej Pradela
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

► 19 kwietnia 2015

Wieczór Modlitwy Młodych

Duszpasterstwo Młodzi Archidiecezji Gdańskiej zaprasza młodzież na kolejny Wieczór Modlitwy Młodych, który odbędzie się w piątek, 17 kwietnia br. w parafii pw. Świętych Aniołów Stróżów w Mrzeżynie.

Temat spotkania i plan spotkania „Czekając na Ducha”

- 19.00 - 20.00 - rozpoczęcie spotkania, śpiew i Uwielbienie Jezusa; przedstawienie grup;
- 20.00 - 21.30 - Ewangelizacja młodych; poprowadzi ją formacja „Wyrwani z Niewoli”
- 21.30 - 22.15 - przerwa na kawę i ciasto
- 22.15 - 22.45 - adoracja Najświętszego Sakramentu i błogosławieństwo uczestników
- 22.45 - wprowadzenie do modlitwy wstawienniczej
- 22.50 - modlitwa wstawiennicza nad młodymi

To spotkanie jest kolejnym punktem przygotowania duszpasterskiego i ewangelizacyjnego do Świątynnych Dni Młodzi w 2016 roku.

Informacje organizacyjne można znaleźć na stronie: www.wieczormodlitwy.pl oraz na Facebooku-u.

Pytania proszę kierować pod numer 513 390 514 oraz drogą mailową: nowak.krzysztof@wp.pl

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancierz Kurii

/-/ Ks. Krzysztof Nowak
Diecezjalny Duszpasterz Młodzi

► 17 kwietnia 2015

Komunikat Metropolity Informacja o terminie akcji Pola Nadziei na Pomorzu 2015

Pola Nadziei na Pomorzu na rzecz Hospicjów z terenu naszej diecezji w tym roku odbędą się w niedzielę 26 kwietnia. Doświadczenie ubiegłego roku pokazało, że jedność wokół idei opieki hospicyjnej pozwala na owocniejsze działanie.

Mamy nadzieję, że również w tym roku uda się zintegrować wokół tej idei szerokie środowiska w tym także parafialne. Z góry dziękujemy za wszelką życzliwość i uwzględnienie tego wydarzenia w kalendarium parafialnym. W imieniu Kapituły Pomorskich Pól Nadziei:

Alicja Stolarczyk
Prezes Zarządu Fundacji Hospicyjnej

Ks. Janusz Steć Dyrektor
Caritas Archidiecezji Gdańskiej

► 26 kwietnia

Konkurs Biblijny dla Służby Liturgicznej

Duszpasterstwo Służby Liturgicznej Archidiecezji Gdańskiej zaprasza do udziału w XXII edycji Ogólnopolskiego konkursu Biblijnego dla lektorów i ministrantów. W tym roku na Konkurs Biblijny należy przygotować następujące księgi Nowego Testamentu:

- Listy św. Pawła:
- do Galatów (Gal),
  - 1 i 2 do Koryntian (Kor),
  - do Efezjan (Ef),
  - do Filipian (Flp),
  - do Kolosan (Kol)

Zakres materiału dotyczy treści ksiąg wraz ze wstępami do poszczególnych ksiąg i przypisami do nich z Biblii Tysiąclecia (wyd. V). Z w/w ksiąg nie obowiązują teksty ze spisami, wykazami, genealogiami. Sponsorzy, jak zawsze, zapowiadają atrakcyjne nagrody dla zwycięzców indywidualnych oraz najlepszych zespołów. Liczymy na powszechny udział ministrantów i lektorów naszej diecezji w konkursie.

Nagrody zawsze traktować należy jako zachętę, najistotniejsze będzie pogłębienie znajomości Pisma św. Odpowiedzialnym za przebieg konkursu jest zespół biblijny kleryków naszego seminarium pod kierunkiem ks. Łukasza Łaszkiwicza. Sponsorem zaś p. Roman Gwizd ze Świebodzina.

Regulamin konkursu:

► do końca marca 2015 r. należy zgłosić udział uczestnika indywidualnego do Diecezjalnego Duszpasterza LSO. Zgłoszenia przyjmowane są wyłącznie pod adresem mailowym: duszpasterzknc24@gmail.com

W zgłoszeniu należy podać następujące dane: imię i nazwisko uczestnika, parafię, kategorię oraz imię i nazwisko księdza opiekuna.

Nie ma limitu osób reprezentujących daną parafię.

► w konkursie mogą uczestniczyć tylko osoby aktualnie pełniące służbę liturgiczną

► Eliminacje Diecezjalne odbędą się 25 kwietnia (sobota) w Gdańsku Nowym Porcie – w Domu Katechetycznym parafii św. Jadwigi Śląskiej przy ul. M. Góreckiego 18. Początek o godz. 12:00.

► Wiek uczestników – maksymalnie rocznik 1995.

► W finale konkursu nie wprowadzamy podziału na kategorie wiekowe. Stopień trudności pytań będzie taki sam dla ministrantów ze szkoły podstawowej, średniej i starszych. Nie przeszkadza to jednak we wprowadzeniu takiego podziału na etapie eliminacji diecezjalnych i nagrodzeniu większej grupy ministrantów. DLATEGO W TYM ROKU ZMAGANIA NA POZIOMIE ELIMINACJI DIECEZJALNYCH NAGRODZIMY nie w jednej ale W DWÓCH KATEGORIACH - tak, aby docenić wysiłek i zmagania szczególnie młodszej grupy ze szkoły podstawowej.

1) szkoła podstawowa: rocznik 2002 i młodszy

2) gimnazjum i szkoła średnia: roczniki 1995 – 2001

► 5 osób (spośród wszystkich uczestników dwóch

kategorii), które uzyska największą ilość punktów będzie reprezentować naszą Archidiecezję w Finale Ogólnopolskim w Paradyżu.

► Finał Ogólnopolski ma dwie części: konkurs drużynowy i konkurs indywidualny. Naszą Archidiecezję reprezentować będzie 5 osób, które stworzą jedną drużynę walczącą razem o zwycięstwo. Jedna z tych osób wystąpi w konkursie indywidualnym. W eliminacjach diecezjalnych startujemy tylko indywidualnie.

► Finał Ogólnopolski odbędzie się w Paradyżu 22 i 23 maja 2015 r.

Serdecznie zapraszamy wszystkich ministrantów i lektorów do wzięcia udziału w konkursie. Prosimy wszystkich Księży Dziekanów, Księży Proboszczów, a zwłaszcza Księży opiekunów ministrantów o zorganizowanie przyjazdu i umożliwienie wzięcia udziału w tym archidiecezjalnym wydarzeniu.

Więcej informacji na stronie internetowej: www.knc24.pl

► 25 kwietnia 2015

Informacja o plebiscycie Dziennika Bałtyckiego na najlepszego proboszcza, parafię i organistę roku 2014

Wydział Duszpasterski informuje, iż jak w roku ubiegłym Redakcja Dziennika Bałtyckiego zorganizowała plebiscyt na najlepszego Proboszcza, Parafię i Organistę Roku 2014 w archidiecezji gdańskiej oraz diecezjach pelplińskiej i elbląskiej.

Będzie on rozgrywany na łamach wydania głównego „Dziennika Bałtyckiego”, 16 tygodników powiatowych oraz w Internecie (www.dziennikbaaltycki.pl i pomo-rze.naszemiasto.pl) w okresie od kwietnia do 8 maja 2015 roku.

Wszelkie informacje będą podawane na łamach wymienionych powyżej magazynów.

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancelarz Kurii

/-/ Ks. Andrzej Pradela
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

Informacje o zapisach do wolontariatu, który będzie posługiwał podczas Tygodnia w Archidiecezji Gdańskiej w ramach Świątowych Dni Młodzieży 2016

Wydział Duszpasterstwa Młodzieży informuje, że trwają zapisy do wolontariatu, który będzie posługiwał podczas Tygodnia w Archidiecezji Gdańskiej w ramach Świątowych Dni Młodzieży 2016. Chodzi o dni 20–25 lipca 2016 roku w parafiach Archidiecezji Gdańskiej a nie w Krakowie.

Zapraszamy osoby (na dzień dzisiejszy) pełnoletnie, które mają doświadczenie pracy w wolontariacie, pomagały przy organizacji dużych imprez masowych (takich jak Euro 2012, imprezy miejskie lub sportowe, koncerty, Lednica lub Taize). Kandydaci powinni (przynajmniej w stopniu podstawowym) posługiwać się jednym z języków: angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim, portugalskim lub rosyjskim.

Prosimy o pomoc nauczycieli i wykładowców wyższych uczelni w poprowadzeniu językowych spotkań wyrównawczych dla przyszłych wolontariuszy. Zapraszamy do współpracy wszystkich, którzy po studiach lub kursach zarządzania i administracji, mogliby pomóc w opracowaniu planów logistycznych spotkań ŚDM 2016 w naszej Archidiecezji.

Osoby, które będą chciały się zapisać powinny podać następujące dane: imię i nazwisko, adres zameldowania i zamieszkania, pesel, numer telefonu komórkowego oraz adres mailowy. Zgłoszenia prosimy kierować na adres: sdm2016gdansk.wolontariat@gmail.com

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancierz Kurii

/-/ Ks. Krzysztof Nowak
Koordynator Przygotowań do ŚDM

Informacja o procedurach związanych z uczestnictwem w ŚDM

Wszystkie osoby, które będą chciały wziąć udział w Świątowych Dniach Młodzieży w Krakowie,

w dniach 26–31 lipca 2016 roku, informujemy, że zapisy rozpoczną się od 1 lipca 2015 roku.

Zostanie wówczas uruchomiony system elektroniczny, do którego trzeba się będzie wpisać osobiście (lub grupowo, przez osobę odpowiedzialną). Informacji w tej sprawie udziela Wiktoria Czekaj (Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego). Prosimy o kontakt z nią pod numerem telefonu: 884 900 015 lub mailowo: wikacze@gmail.com

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancierz Kurii

/-/ Ks. Krzysztof Nowak
Koordynator Przygotowań do ŚDM

Diecezjalne Punkty Przygotowań Archidiecezji Gdańskiej na Świątowe Dni Młodzieży w lipcu 2016 r.

Wydział Duszpasterstwa Młodzieży przedstawia listę Diecezjalnych Punktów Przygotowań i przyjęcia młodzieży, która przyjedzie do Archidiecezji Gdańskiej na ŚDM w dniach 20–25 lipca 2016 r. w ramach Tygodnia poprzedzającego spotkanie w Krakowie. Lista została zatwierdzona decyzją Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia i przedstawiona na spotkaniu Księży Dziekanów i Rady Konsultorów w dniu 3 lutego br.

- ▶ 1. Parafia Archikatedralna pw. Św. Trójcy w Gdańsku-Oliwie
- ▶ 2. Gdańskie Seminarium Duchowne
- ▶ 3. Bazylika Mariacka w Gdańsku (miejsce celebry dla wszystkich uczestników)
- ▶ 4. Parafia pw. św. Brygidy w Gdańsku (Nowa Ewangelizacja)
- ▶ 5. Parafia pw. Św. Ojca Pio w Gdańsku-Ujeścisku
- ▶ 6. Parafia pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Gdańsku-Wrzeszczu (punkt prowadzony przez Diecezjalne Duszpasterstwo Studentów)
- ▶ 7. Parafia pw. Św. Walentego w Gdańsku-Matarni (Neokatechumenat)
- ▶ 8. Parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu
- ▶ 9. Parafia pw. Opatrzności Bożej w Gdańsku-Zaspie
- ▶ 10. Parafia pw. Św. Michała Archanioła w Sopocie

- ▶ 11. Parafia pw. Chrystusa Króla w Gdyni-Małym Kacku (Ruch Światło-Życie)
- ▶ 12. Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni
- ▶ 13. Parafia pw. Św. Jadwigi w Gdyni-Bernadowie
- ▶ 14. Parafia pw. Niepokalanego Serca Maryi w Gdyni-Karwinach
- ▶ 15. Parafia pw. Św. Mikołaja w Gdyni-Chyloni
- ▶ 16. Parafia pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Rumi
- ▶ 17. Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Redzie
- ▶ 18. Parafia pw. Św. Antoniego w Redzie
- ▶ 19. Parafia pw. Chrystusa Króla w Wejherowie (Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży)
- ▶ 20. Parafia pw. NMP Królowej Polski w Wejherowie
- ▶ 21. Parafia pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Pucku
- ▶ 22. Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Pszczółkach
- ▶ 23. Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Żukowie
- ▶ 24. Parafia pw. Św. Stanisława Biskupa w Leźnie
- ▶ 25. Parafia pw. Św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Chwaszczynie (Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży)

We wszystkich sprawach związanych z przygotowaniem do ŚDM 2016 należy kontaktować się z Koordynatorem Diecezjalnym, którym jest Ks. Krzysztof Nowak, Archidiecezjalny Duszpasterz Młodzieży
Kontakt: tel. 513-390-514

**/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kancierz Kurii**

**/-/ Ks. Krzysztof Nowak
Koordynator Przygotowań do ŚDM
Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży**

W najbliższym czasie

Spotkanie z autorami książki „Odbudowana – historia katolickiej parafii”

Czcigodni Księża, Członkowie Rad Parafialnych i Środowisk ewangelizacyjnych przekazuję na Wasze ręce zaproszenie do udziału w spotkaniach z

autorami cenionej w Polsce publikacji „Odbudowana – historia katolickiej parafii”.

Ks. Michael White – proboszcz parafii pw. Narodzenia Pańskiego w Timonium (Maryland w USA) oraz jego świecki współpracownik Brian Crook będą gościć w maju 2015 roku w Polsce na zaproszenie Zespołu Konferencji Episkopatu Polski do spraw Nowej Ewangelizacji, by dzielić się doświadczeniem ożywienia i wzrostu swojej parafii w uwarunkowaniach współczesnego świata. Ich doświadczenie przemiany jaka dokonała się w obumierającej parafii stało się inspiracją dla wielu, by zmierzyć się z próbą praktycznej odpowiedzi na wyzwania stojące także przed naszymi parafiami w kontekście zachodzących przemian.

Miejsca spotkań z naszymi gośćmi:

- Kraków 21 maja 2015r.
- Toruń 22 maja 2015r.
- Warszawa 23 maja 2015r.

Wszystkie szczegóły organizacyjne znajdują się na witrynie www.odbudowana.pl oraz www.NowaEwangelizacja.org.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie niniejszego zaproszenia – informacji w swoich środowiskach.

Podczas spotkań będzie można nabyć publikację „Odbudowana” jak i drugą jej część „Narzędzia do odbudowy parafii” – która została wydana z okazji przyjazdu gości.

**ks. Artur Godnarski
Sekretarz Zespołu KEP**

Pogrzeby

Informacja o śmierci i pogrzebie śp. ks. prałata Wojciecha Kasyny

Dnia 15 kwietnia 2015 roku zmarł w Pelplinie, w wieku 68 lat i 43 roku kapłaństwa śp. Ks. Prałat Wojciech Kasyna, kapelan biskupów chełmińskich, kancierz kurii chełmińskiej i pelplińskiej.

Ekspozycja do Bazyliki katedralnej w Pelplinie od-

będzie się we wtorek, dnia 21 kwietnia 2015 roku o godz. 18.00 pod przewodnictwem Ks. Biskupa Pomocniczego Wiesława Śmigła.

Msza Święta pogrzebowa pod przewodnictwem Ks. Biskupa Diecezjalnego Ryszarda Kasyny zostanie odprawiona w środę, 22 kwietnia br. o godz. 11.00 w Bazylice katedralnej w Pelplinie. Homilię wygłosi Ks. Biskup Wiesław Alojzy Mering.

Po Mszy św. złożenie ciała na cmentarzu parafialnym w Pelplinie.

Zapraszając do udziału w liturgii pogrzebowej śp. Ks. prałata Wojciecha Kasyny w duchu braterskiej i kapłańskiej solidarności, polecamy Go w naszych modlitwach Bożemu Miłosierdziu.

R.i.p.

† Wiesław ŚMIGIEL
Wikariusz Generalny

Uwaga liturgiczna: Kapłani uczestniczący w liturgii pogrzebowej proszeni są o zabranie szat koloru fioletowego.

► 22 kwietnia 2015

Informacja o pogrzebie śp. Bernadetty, matki księdza kanonika Mieczysława Guzmana

Dnia 14 kwietnia 2015 r. zmarła w wieku 87 lat, śp. Bernadetta Guzmann, matka ks. kanonika Mieczysława Guzmana, proboszcza parafii pw. Matki Boższej Królowej Polski w Łebnie.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się w sobotę, 18 kwietnia br. o godz. 12.00 w kościele pw. Św. Mateusza w Nowym nad Wisłą (diec. pelplińska). Pochowanie nastąpi na cmentarzu parafialnym w Nowym.

Zapraszając do udziału w uroczystościach pogrzebowych Matki Kapłana w duchu braterskiej – kapłańskiej solidarności, polecamy w naszych modlitwach śp. Bernadettę Bożemu Miłosierdziu.

R.i.p.

/-/ Ks. Andrzej Pradela
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

► 18 kwietnia 2015

Planowane wydarzenia

Weekendowy kurs dla narzeczonych w Parafii pw. św. Anny i Joachima w Gdańsku Letnicy

Czcigodni Księża Proboszczowie! W dniach 24–26.04.2015 r. oraz 29–31.05.2015 r. odbędą się w Parafii św. Anny i Joachima w Gdańsku Letnicy (obok stadionu PGE Arena) dwie edycje weekendowego kursu dla narzeczonych „Czystość Serca”.

Zajęcia będą prowadzone przez duszpasterza, lekarza i kilka małżeństw, które od wielu lat prowadzą tego typu rekolekcje.

Uczestnictwo w weekendzie pozwala na otrzymanie zaświadczenia o odbyciu kursu przedmałżeńskiego. Uprzejmie prosimy o przekazanie wiadomości narzeczonym, zainteresowanym taką formą przygotowania do sakramentu małżeństwa.

Miejsce: Dom Parafialny przy kościele św. Anny i Joachima w Gdańsku Letnicy (obok stadionu PGE Arena) Koszt udziału (materiały, obiad i kolacja w sobotę, kawa, herbata oraz słodki poczęstunek w przerwach): 90 zł od osoby. Opłata na miejscu. Zgłoszenia i bliższe informacje: Katarzyna Matulewicz-Wójcik, e-mail: kurswczs@gmail.com (zgłoszenia na pierwszy termin przyjmujemy do 11.04.2015r.)

Ks. Zbigniew Drzał
Proboszcz Parafii w Letnicy

/-/ Ks. Stefan Pasternak
Kanclerz Kurii

► 24–26.04.2015 i 29–31.05.2015

Rekolekcje dla rodziców po stracie dziecka

Wspólnota Rodziców po Stracie Dziecka z Gdańska zaprasza rodziców z całej Polski, którzy doświadczyli śmierci dziecka na Dni Skupienia do

Domu Rekolekcyjnego Ojców Jezuitów w Gdyni w dniach 29-31 maja 2015 r.

Rekolekcje przeznaczone są dla rodziców bez względu na kiedy zmarło dziecko oraz w jakich okolicznościach - poronienie, śmierć okołoporodowa, śmierć dziecka starszego: choroba, wypadek, morderstwo, samobójstwo.

Spotkanie i modlitwę rozpoczynamy kolacją w piętek, kończymy niedzielnym obiadem. Całkowity koszt wynosi 170 zł od osoby, obejmuje pełne wyżywienie i noclegi.

W planach: codzienna Eucharystia, konferencje, możliwość spowiedzi, rozmowy z księżmi i psychologiem a co ważne, czas na spędzenie czasu z innymi osieroconymi.

Szczegóły i zapisy na stronie www.stratadziecka.pl oraz <https://pl-pl.facebook.com/WspolnotaRodzicowPoStracieDziecka>

► 29-31 maja 2015 r.

Nauki przedślubne 2014/2015

Przygotowanie bezpośrednie do Sakramentu Małżeństwa

PARAFIA NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA
81-365 Gdynia, ul. Armii Krajowej 46, tel. (58) 661 51 92, e-mail; nspj@diecezjagdansk.pl

Nauki przedmażeńskie obejmują cztery spotkania – łącznie osiem tematów i odbywają się w każdy wtorek o godz. 18.00 w Auli Akademickiej.

Pierwsze spotkanie

Życie katolickie budowane na fundamencie przykazań Bożych i Sakramentów – spotkanie przeprowadzi Ks. Kanonik Piotr Szamocki
Sakrament Małżeństwa – spotkanie przeprowadzi Ks. Proboszcz Władysław Pałys
31.03.2015; 28.04.2015; 26.05.2015.

Drugie spotkanie

Miłość małżeńska – spotkanie przeprowadzi Ks. Kanonik Gerard Kaczyński
Ewangelizacja życia zadaniem dla małżonków i rodziców katolickich – spotkanie przeprowadzi O. Proboszcz Stanisław Kreft OFM Conv.
7.04.2015; 5.05.2015; 2.06.2015.

Trzecie spotkanie

Rodzina wspólnotą życia i miłości – spotkanie przeprowadzi O. Proboszcz Adam Sołdek SJ
Czystość w służbie miłości małżeńskiej – spotkanie przeprowadzi Ks. Prałat Edmund Skalski
16.12.2014;
17.02.2015; 17.03.2015; 14.04.2015;
12.05.2015; 9.06.2015.

Czwarte spotkanie

Małżeństwo i rodzina w sytuacji kryzysowej – spotkanie przeprowadzi Ks. Prałat Henryk Lew Kiedrowski
Styl życia rodziny chrześcijańskiej i jej tradycje – spotkanie przeprowadzi O. Proboszcz Eugeniusz Leśniak CSsR
24.03.2015; 21.04.2015; 19.05.2015;
16.06.2015.
W miesiącach: styczeń, lipiec, sierpień nie ma nauk przedślubnych.

Jubileusze

25 kwietnia:

Państwo Elżbieta i Franciszek Szornak – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Pucku).

W mediach

Radio Plus

CODZIENNIE (PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK)

Ewangeliarz

7 dni w tygodniu, zawsze o 6.10 fragment Ewangelii na dany dzień z komentarzem ks. Grzegorza Michalczyka.

Wiek i Wieków

Codziennie o 6.50. Program Artura Moczarskiego – kalendarium i sylwetka patrona dnia.

Nocne Światła

Od poniedziałku do czwartku od 23.00 do 01.00 prowadzona przez Pawła Krzemińskiego z udziałem gościa (duchowny, socjolog, psycholog, filozof) i słuchaczy (telefonicznie). Tematyka wywodząca się wprost z Dekalogu, człowiek w

NIEDZIELA

7.00

Radiowy przekaz Mszy św. z kościoła św. Brygidy w Gdańsku.

7.50

„Rozmowa z metropolitą” - cotygodniowa rozmowa Adama Hlebowicza z metropolitą gdańskim arcybiskupem Sławojem Leszkiem Głódziem na najbar-

dziej aktualne tematy Kościoła, Polski i świata.

8.00 – 9.00

„Ósma Godzina Czytań”

Biblijna audycja Artura Moczarskiego emitowana w niedzielę o 8.00, której punktem wyjścia do rozmowy jest cytat z Pisma Świętego. Rozważania na temat treści i przesłania w nim zawartego w kontekście wartości chrześcijańskich.

9.00 – 9.05

Serwis Z Życia Kościoła

W niedzielę po wiadomościach o 9.00 specjalny serwis dotyczący spraw Kościelnych. Dodatkowe podsumowanie informacji z tygodnia.

9.05 -10.00

„Plus znaczy więcej” – Iwona Demska wraz z zaproszonymi gośćmi opisuje ich pasje, zaangażowania, ważne wydarzenia z zakresu kultury, religii i obywatelstwa.

11.00 – 12.00

Kościół Wczoraj, Dziś i Jutro

Piotr Zworski rozmawia z ekspertami, duchownymi, dziennikarzami KAI

20.00 – 20.59

Obrazy Z Historii Kościoła

Program historyczny Marcina Bąka. W audycji poruszane są kwestie związane z udziałem Kościoła w życiu i rozwoju Polski oraz Europy na przestrzeni wieków. Emisja o 20.00

21.0 – 21.59

Obserwatorium Radia PLUS

Autorska audycja Patrycji Michońskiej nadawana w niedzielę o 21.00 wspierająca Naukę Kościoła i wartości chrześcijańskie.

PONDZIAŁEK

20.00 – 22.00

Kościół Według Marka

Poniedziałkowy wieczór to tradycyjnie czas Marka Zająca i jego gościa (osoba duchowna).

Audycja oparta na interakcji ze słuchaczami, odpowiedziach na pytania, życiowych drogowskazach.

Telewizja Gdańsk

Magazyn katolicki „Droga” w TVP Gdańsk pod redakcją Jolanty Roman-Stefanowskiej. Najbliższa emisja w niedzielę 26 kwietnia 2015 roku o godz. 18.00.

Powtórka programu w poniedziałek dnia 27 kwietnia o godz. 19.30. Następny Magazyn Katolicki „Droga” będzie emitowany w niedzielę dnia 26 kwietnia 20145r.

Radio Gdańsk

Niedziela 7.05–7.25 „W Drodze” (magazyn katolicki)

„Gość Niedzielny”

Zapraszamy do lektury gdańskiego wydania tygodnika „Gość Niedzielny”.

► Ks. Rafał Starkowicz - „Kościół ze snów proboszcza”

Kult św. Wojciecha. – On daje nam lekcje, że chrześcijanin musi ewangelizować, niezależnie od osobistych doświadczeń i warunków, w jakich przychodzi mu żyć – mówi Tadeusz Jabłoński, dziennikarz i publicysta, autor licznych publikacji o świętym.

► Jan Hlebowicz - „Lalka musiała zostać...”

– Kiedy wyszliśmy z wagonu, naszym oczom ukazał się straszny widok. Gdańsk był kompletną ruiną. Jeszcze gdzieś unosił się dym, dogasały pożary. A my, z kilkoma walizkami, mieliśmy zacząć tu nowe życie – opowiada Maria Aldona Kozłowska.

► Katarzyna Banc - „Nie dla egoistów”

– Rodzice na wywiadówkach słyszeli, żeby się na nas nie denerwowali, bo przecież oceny w życiu nie są najważniejsze, że należy się cieszyć z naszych talentów i pasji – wspomina Adam Borodo, nauczyciel akademicki, przedsiębiorca i społecznik.

